

УДК:636.085:633.361

## ЗНАЧЕННЯ ЕСПАРЦЕТУ В СУЧАСНОМУ КОРМОВИРОБНИЦТВІ

Демидась Г.І., Е.С. Лихошерст

*Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Невідкладним завданням галузі кормовиробництва є нарощування виробництва високоякісних, екологічно чистих кормів взагалі та кормового протеїну зокрема. Наукові дослідження, практика кормовиробництва свідчать, що одним із надійних джерел одержання високих урожаїв повноцінного корму є вирощування еспарцету.

Під природними кормовими угіддями в Україні знаходиться 7,8 млн га і створення на їх основі високопродуктивних сіножатей і пасовищ – це шлях до сучасної енергозберігаючої та екологічно чистої технології виробництва тваринницької продукції.

Еспарцет – одна з найбільш продуктивних бобових культур, що забезпечує високе виробництво протеїну. Разом із тим вона не тільки являє собою важливе джерело протеїну і незамінних амінокислот, а й збагачує ґрунт біологічним азотом, що підвищує родючість орних земель. Зелена надземна маса еспарцету - багатий протеїном корм для всіх видів сільськогосподарських тварин і птиці, який перевищує за вмістом протеїну як злакові, так і найбільш поширені багаторічні бобові трави.

Аналіз літературних джерел свідчить про велику кількість досліджень з вивчення ролі еспарцету, удобрення та строків скошування трави на продуктивність лучних фітоценозів та якість одержаного з них корму. Проте на сучасному етапі розвитку сільського господарства практичне луківництво як в Україні, так і в багатьох країнах світу переорієнтовується на багатоукісне використання лук, що пояснюється необхідністю заготовляти більш якісні корми та підвищувати урожайність таких угідь. Оскільки на даний час попередні наукові дослідження не дають можливість сформулювати єдину думку щодо впливу внесення мінерального азоту на еспарцет, це питання залишається відкритим та потребує детального вивчення.

Задля його вирішення в 2016 році було закладено трифакторний дослід із вивчення особливостей формування продуктивності видів еспарцету залежно від технологій вирощування.

Експериментальні дослідження проводяться на дослідній ділянці ВП НУБіП «Агрономічна дослідна станція», яка розташована в с. Пшеничне Васильківського району Київської області. Схема досліду включає такі фактори: фактор А - види еспарцету: 1) посівний (сорт Аметист донецький), 2) закавказький (сорт Адам), 3) піщаний (сорт Смарагд); фактор Б – удобрення, інокуляція: 1) без добрив, 2)  $N_{45} P_{60} K_{90}$  + інокуляція насіння, 3)  $P_{60} K_{90}$  + інокуляція насіння; фактор В - висота скошування травостою: 1) 5 см, 2) 10 см, 3) 15 см.

Встановлено, що найбільш продуктивним видом залежно від технологій вирощування був еспарцет посівний сорту Аметист донецький.